

Integrale aanpak Menzis, gemeenten en aanbieders 'Van 18min naar 18plus'

Een soepele overgang van 18min naar 18plus

Ilse is bijna 17 jaar. Ze woont in een instelling, maar wil daar graag uit als ze 18 jaar wordt. Vanwege haar depressieve stoornis en licht verstandelijke beperking is dit een risico. Daar komt bij dat Ilse geen uitzicht op een woonruimte heeft. De woningcorporaties kennen lange wachtlijsten, zij heeft geen inkomen en heeft al de nodige schulden opgebouwd. Ook gaat Ilse niet naar school. De betrokkenen maken zich zorgen over de toekomst van Ilse.

Door de afspraken die de aanbieder, gemeente en Menzis hebben gemaakt, kan de begeleider snel schakelen met de coördinator binnen de gemeente. De begeleider heeft de 'checklist' als hulpmiddel gebruikt om de risico's in te schatten en het verzoek aan de gemeente zo concreet mogelijk te verwoorden. Samen hebben zij vervolgens geregeld dat Ilse met 18 jaar de nodige begeleiding/zorg behoudt, een inkomen heeft en er zicht is op een woonruimte. Door extra begeleiding van en naar school gaat Ilse zelfs weer naar school. Doordat de betrokkenen korte lijnen hebben en met elkaar zoeken naar wat wél kan, heeft Ilse nu een toekomst waar zij naar uit kan kijken en zich op kan voorbereiden.

In het kort: de integrale aanpak tussen aanbieders, gemeenten en zorgverzekeraar

Gemeenten, jeugdhulpaanbieders en zorgverzekeraar Menzis ontwikkelden een integrale aanpak 'Van 18min naar 18plus' om er voor te zorgen dat jongeren zo snel mogelijk de meest passende hulp ontvangen als ze 18 jaar worden.

Waarom?

Je 18^e verjaardag is voor iedereen een belangrijk moment, gekenmerkt door de start van een volwassen leven. Voor jongeren die ondersteuning of zorg ontvangen, is dit ook een moment waarop de nodige veranderingen plaatsvinden. Denk aan de overgang naar zelfstandig wonen en het einde van de leerplicht, maar ook dat de hulp en ondersteuning vanuit een ander wettelijk kader geregeld wordt. Deze veranderingen verlopen niet altijd even makkelijk. Hierdoor bestaat het risico dat problemen verergeren, terwijl eerder anticiperen door – en samenwerken tussen – betrokken partijen dit had kunnen voorkomen.

Op de website van de Werkagenda vindt u een uitgebreide toelichting op de aanpak, filmpjes en een verhaal van een jongere die bijna 18 wordt. Kijk hiervoor op: www.werkagendamenzisgemeenten.nl.

Voor wie?

De aanpak is bedoeld voor jongeren rond de 16 en 17 jaar (en hun begeleiders) die op één of meerdere leefgebieden (zoals wonen of geestelijke gezondheid) risico's zien op het moment dat ze 18 jaar worden. De begeleider kan de risico's niet zelf ondervangen, hiervoor is specifieke expertise vanuit de gemeente of zorgverzekeraar nodig.

Wat?

De integrale aanpak 'Van 18min naar 18plus' kenmerkt zich door de volgende elementen:

- Er is een **checklist 'Van 18min naar 18plus'** die jeugdhulpaanbieders kunnen gebruiken om te achterhalen of er risico's zijn voor jongeren rond de overgang van 18min naar 18plus.
- In een gemeente is **één coördinator vastgesteld die dé contactpersoon is voor jeugdhulpaanbieders**. Professionals kunnen contact opnemen met de coördinator wanneer zij risico's zien voor een jongere rond de overgang van 18min naar 18plus waar specifieke expertise van gemeente en/of de zorgverzekeraar voor nodig is.
- In een gemeente zijn **op alle relevante leefdomeinen (zie figuur) experts vastgesteld**, waar de coördinator contact mee op kan nemen indien nodig. Ook binnen de zorgverzekeraar is één expert vastgesteld.
- Een **tips & tricks-overzicht wordt bijgehouden** met alle oplossingen die worden gevonden voor knelpunten rond de overgang van 18min naar 18plus. Dit document is openbaar beschikbaar en voor gemeenten om ter informatie en inspiratie te gebruiken.
- Er is een **contactpersoon binnen het Rijk** die kan worden benaderd wanneer geen goede oplossingen kunnen worden gevonden door beperkingen in de wetgeving.

Hoe werkt de aanpak voor professionals?

In het eerste deel van de gebruiksaanwijzing hebben we op hoofdlijnen de integrale aanpak 'Van 18min naar 18plus' geschetst. In het onderstaande deel leggen we uit hoe u – als professional – deze aanpak kan gebruiken. Dit doen we aan de hand van een stappenplan.

1. Begin tijdig (vanaf 16 jaar) met kijken wat nodig is voor de jongere om de overgang van 18min naar 18plus soepel te laten verlopen. Om te achterhalen of er op één of meerdere leefgebieden risico's kunnen ontstaan, kunt u de checklist 'Van 18min naar 18plus' gebruiken. Deze vindt u op de website van de Werkagenda.

Checklist 'Van 18min naar 18plus'

De checklist is een korte set met 'checks' die de professional kan invullen. Hierin wordt onder andere gevraagd op welke leefdomeinen er risico's bestaan, wat de wensen van de jongere zelf is en welke acties al zijn ondernomen om de risico's te ondervangen. Dit helpt om als professional en coördinator samen aan een oplossing te werken.

2. Ziet u risico's dat een jongere rond 18 jaar tussen wal en schip komt te vallen? Onderzoek of de jongere, iemand binnen het netwerk van de jongere of uzelf deze risico's zelf kan ondervangen.

3. Lukt dit niet? Zoek dan contact met de gemeente. Vul de checklist in en stuur deze op naar de coördinator van de gemeente waar de jongere woont. De aanbieder heeft met de gemeente afspraken gemaakt over wie de coördinator is. Kijk voordat u dit doet in het tips en tricks overzicht (zie website Werkagenda). Hierin staan oplossingsrichtingen van andere gemeenten voor knelpunten rond 18 jaar op de verschillende leefdomeinen. Ziet u een oplossing die voor uw jongere van toepassing kan zijn? Bespreek dit met de coördinator!

Wat is een coördinator?

De coördinator is een aangewezen persoon vanuit de gemeente die de coördinatie voert over de binnengekomen vragen en signalen van professionals. Het is dé contactpersoon voor professionals. De coördinator haalt de benodigde 'experts' binnen de gemeente/zorgverzekeraar erbij.

4. De coördinator neemt binnen enkele werkdagen contact met u op. Gezamenlijk onderzoekt u mogelijke oplossingen voor het knelpunt. Mogelijk is hier ook nog specifieke expertise vanuit de gemeente en/of Menzis voor nodig. De coördinator brengt u in contact met de relevante 'experts' zodat het knelpunt wordt opgelost.

5. Oplossing gevonden? De coördinator zorgt er voor dat deze oplossing (anoniem) in het tips & tricks-overzicht komt te staan, zodat ook andere gemeenten en professionals hiervan kunnen leren.

Deze handleiding is opgesteld vanuit de Werkagenda Menzis, gemeenten en regio's

Menzis, gemeenten en regio's werken samen aan een goede gezondheid van inwoners en verzekerden. Via de Werkagenda ontwikkelen ze nieuwe werkwijzen en projecten én delen ze kennis. Zo werken ze samen aan betere, cliëntgerichte zorg & ondersteuning vanuit een verantwoorde kostenverdeling. Voor meer informatie:

www.werkagendamenzisgemeenten.nl.

Heeft u vragen over de aanpak?

Mail dan naar samenwerkingsagenda@aef.nl.